

GESTRIKE

Resonans

Nr 2 – 2007 Medlemsblad för Gästriklands Spelmansförbund

Foto: Müller

Madame Neruda på Renshammar i Bollnäs

Ordförandens ruta

Kristi Himmelsfärdshelgen är ofta en ankomsthelg för våren. Några spelmän beger sig till stämman och kursplatsen Hovra i nordvästra Hälsingland för att lära sig mer och inspireras. Andra spelmän luftar andra sidor av sig själva än de musikaliska. På motorstadion i Rörberg såg man i vimlet upplandsspelmannen Leif Alpsjö kolla in alla gamla vetaranmotorcyklar som skulle ut på Valborundan. Han har inte bara handlat med fioler, nyckelharpor och musikaliska tillbehör, utan äve med motorcyklar på 1960-talet. Andra spelmän hittade man bland de startande. Ex Matts och Reidun Håkansson på sin skinande blanka, välrenoverade 250cc tvåtaktare NV36 från 1953. Bo Lundgren från 50-årsjubilerande Torsåkers spelmanslag ställde som vanligt upp med sin gamla BSA Sloop 500cc av årsmodell 1931. I vimlet brukar man träffa Pär Bäcklin och Birgitta Dahl, men de har numera styrelseuppdrag i Motorcykelhistoriska klubben (MCHK) och var funktionärer vid en av rundans kontroller. Pär åker veteranbanracing och Birgitta är utbildat funktionär.

GSFs årsmöte på Västerbergs FHS avslöpte väl och ny ordinarie i styrelsen är Anders Lindborg. Ny som suppleant är Tony Wrethling. De är en välkommen förstärkning. Tack till Bertil Persson som avgick efter flera år i styrelsen. Årsmötet föregicks av en mycket uppskattad spelkurs med Jeanette Evansson under eftermiddagen. GSF återkommer nästa säsong med nya kurser och spelande aktiviteter.

Nästa säsong är det likaså planerat att noter och ljudande musik från Gästrikland ska finnas tillgängligt via Internet. Tillsammans med Hälsingland och Dalarna blir vi först i landet och hoppas kunna dra med oss fler landskap. Må tid, pengar och teknik fungera som tänkt !

Efter helgens regn hade den skira vårgrönskan mörknat till djupare sommargrönt. Då passar det bra att kolla in sommarens kalendarium på nästa sida. Det är mycket att välja på. Hoppas vi ses någonstans i busken.

Eder Michael

KOLLA PÅ NY HEMSIDA !!!! tecknet ~ görs :håll ner AltGr-tangenten samtidigt

Gästriklands Spelmansförbund hemsida: web.telia.com/~u83814408 spara som GSF

GSFs PG 542598-8 VUXENMEDLEM:180 KR, UNGDOM UPP TILL 20 ÅR: 100 KR. UNGDOMSFOND PG 249888-9 VÄLKOMNAR BIDRAG !

ORDFÖRANDE:

Michael Müller	Hjortstigen 8	80642 Gävle	026-519450	michael.muller@glocalnet.net
----------------	---------------	-------------	------------	--

KASSÖR:

Bertil Månsson	Lindesnäs v.11 C	80628 Gävle	026-197880	berman@telia.com
----------------	------------------	-------------	------------	--

SEKRETERARE:

Bertil Ridal	Skolgatan 39	80645 Gävle	026-182987	bertil.ridal@home.se
--------------	--------------	-------------	------------	--

LEDAMÖTER:

Sture Johansson	Koppartjärns v.9	81290 Storvik	0290-31067	sturehelena@hos.sandnet.se
-----------------	------------------	---------------	------------	--

Kristina Selinder	Brunnsgatan 51C	80252 Gävle	026-108970	kristinaselinder@hotmail.com
-------------------	-----------------	-------------	------------	--

Anders Lindborg	Lingbokroken 10	81022 Årsunda	026-292102	lassasanders@hotmail.com
-----------------	-----------------	---------------	------------	--

Lena Brunk	Jonasas, Krattev 3,	81396 Torsåker	0290-45105	sten.brunk@telia.com
------------	---------------------	----------------	------------	--

				lena.brunk@hofors.se
--	--	--	--	--

SUPPLEANTER:

Helena Johansson	Koppartjärns v.9	81290 Storvik	0290-31067	sturehelena@hos.sandnet.se
------------------	------------------	---------------	------------	--

Tony Wrethling	Fallasgatan 5,	81135 Sandviken	026-272039	tony.wrethling@hos.sandnet.se
----------------	----------------	-----------------	------------	--

MEDELSMATTRIKEL / KONTAKT SSR

Pär Bäcklin	Älgstigen 17 I	81141 Sandviken	026-259655	par.backlin@lg.se
-------------	----------------	-----------------	------------	--

Gestrike-RESONANS

Gästriklands Spelmansförbunds medlemstidning

Ansvarig utgivare är GSFs ordförande Michael Müller

TIDNINGSREDAKTION:

Michael Müller se ovan

Anders Lindborg se ovan

Mikael Nykäsenoja Yttermyrav 5 81293 Kungsgården 0290-37614 mikael.nykasenoja@hos.sandnet.se

Kalendarium sommaren 2007 för Gästrikland.

Nedanstående utan tider kolla www.folkmusikfesten.nu , där man även hittar det som sker utanför Gästrikland men är nära ex Svärdsjö, Stjärnsund (www.stjarnsund.com), Tärnsjö, Älvkarleby, Tönnånger, Stråttjärä, Loses-Gustavsfors(S Bollnäs).

Juni

6 ons Konserthuset, Gävle. Ale Möller, Spelstugan(Folkteatern) m fl
9 lör Myre, Ovansjö: Syltkören sjunger folkmusik www.myremanniskor.se
10 sön kl 14.00 Hemlingby kyrka spelmansstämma
16 lör kl 10.00 Spelfrukost hos Sture & Helena Johansson, Näs, Storvik 0290-31067.
Ta med och bjud på frukost och musik.

Juli

13 fre Oklagård, Norrbo, Ockelbo ”*Nordens musik & mystik*” Julia Woxberg och Helle Thun
17 ti Lingbo kyrka Konsert med Wrethling, Blackmon, Antonsson ...ny trio.
21 lör Åmot ”*Skogsfolkets dag*” med folkmusik
21-22 lör-sön Österfärnebo och Mattön, Gysinge Kolla www.folkmusikfesten.nu
25 ons Åmot kyrka ”*Bach på svenska*” Lisa Rydberg/Gunnar Idenstam fiol/tramporgel
27 fre Storvik Vis och sångfest
27-28 fre-lör Torsåker Spelmansstämma och mer....
29 sön Årsunda Lunds gammalgård spelmansstämma

Augusti

1 ons Jädraås hytta, Konsert med Vox Gestriciae
10-12 fre-sön Hedesunda Folkmusikfest
15 ons kl 19 Tallbo, Kungsfors, Järbo Spelträff
26 sön em Drömfabriken, Sandviken, Joel Rådbergstämman
29 ons kl 19 Kalvsnäs Kvarn, Torsåker Spelträff

Sept

9 sept sön kl 16.00 Spelträff Norrbergs Bygård, Ovansjö

Söndag 14 oktober kl 13-17 på Rillens lokaler på Rördningen i Gävle blir det fortsättning på Gästrikeseinarierna om vår eventuella särart musikaliskt. Vi kollar in vad den traditionella dansen har att erbjuda av ledtrådar tillsammans med Benno Eriksson och Tony Wrethling. Diskussion, information, kunskap och leenden. Välkommen !

Kollla Görgen Antonsson lära ut låtar på GFMF spelmansstämma och Spel-Stinakonsert i januari :
<http://itpedagogen.nu/spelstinakonsert2007/index.html>

Ett stämt eller ostämt spelmansförbund?

Gästriklands spelmansförbund planerar att lägga ut arkivmaterial i digital form på internet. I dessa diskussioner dyker ständigt frågan om upphovsrätten upp. Planerna är att lägga ut allt som vi tror att vi får lägga ut. Om någon upphovsman/kvinna protesterar mot att dennes material läggs ut tar vi bort det och om detta ändå inte är till belåtenhet kan den missnöjde stämma spelmansförbundet. Hur ska detta tolkas? Är det inte ett mål att vi ska ha ett stämt spelmansförbund?

Kristina Selinder

En historisk bild.

Nöjda representanter för de tre spelmansförbunden i Gästrikland, Dalarna och Hälsingland samt representanter för studieförbundet BILDA GävleDala och Folkmusikens Hus ses här le åt sina gemensamma framtidsplaner med Internetpublicering av folkmusikmaterial samt gemensamma ungdomsaktiviteter i form av spelläger. Gemensamt framåt – enade är vi starka – tillsammans kan vi åstadkomma mer. De mentala landskapsgränserna existerar inte längre. Vid detta möte den 7 maj såg mer till vad vi har gemensamt i form av aktiviteter, mål och musik och hur vi kan stärka detta genom samarbete, än på småsaker som eventuellt kan skilja oss åt. OBS nedanstående bild är inget fotomontage i photoshop.

Knäande: Ola Bäckström, Lotta Johansson, Per Engman. Stående fr v: Eiwor Kjellman, Michael Müller, Lars Jobs, Per Gudmundson, Alexandra Särström, Tony Wrethling, Larsa Wilkenson.

En historisk bild?

Nyligen presenterades en utredning som föreslog en indelning av Sverige i nya storregioner. På GSFs årsmöte konstaterades att spelmansrörelsen ligger väl framme i tiden och att Gästrikland har långtskridna planer på att ingå i en digital musikalisk storregion tillsammans med Dalarna och Hälsingland. En redan befintlig produkt av denna storregion är den mycket trevliga tillställningen Folk och Dans i Svaben. Nästa projekt inom Storregionen blir att lägga ut regionens arkivmaterial på internet. Som pricken över i har representanter från de tre landskapen fångats på ett och samma fotografi, vilket är första gången i historien. Hur månde detta sluta?

funderar Kristina Selinder.

Triakel & Madame Neruda

Länets arrangörer hade nappat rejält på 2-gruppskombination och hela 8 konserter blev det i vårens turné. Vårt lokala band Madame Neruda, som syns på Resonans framsida, består mest av Sandvikenbor i förskingringen. Flertalet bor numera i Bergs gamla skola i Torsåker. Därifrån kommer det att utgå en hel del folkmusikalisk aktivitet framöver (Resonans återkommer i ämnet). Någon bor i Kungsgården där en inspelnings- och redigeringsstudio finns i eget bolag.

Neruda spelar irländskt så det ryker om det. Bandet är ett av mellansveriges mesta pubband och kopplingen till Triakel är bla tramporgeln. I Nerudas fall kopplad till en dammsugarlang och elmotor. Man slipper benhinneinflammationer med elmotorn i drift.

Triakel är Kjell-Erik Eriksson fiol, Emma Härdelin sång samt Janne Strömstedt frikyrkotramporgel. Madame Neruda är Jimmy Johansson fiol, Mattias Åberg gitarr & sång, Thuva Modéer dammsugarorgel samt Lasse Eriksson mandola och mandolin. Banden kompletterade varandra mycket bra. Nerudas energi och fart i kontrast till Triakels avskalade enkelhet. Det blev givetvis några låtar gemensamt också. Bl a Emmas pappa Thores schepparschottis med text som handlar om den paradisiskt lättjefulla tillvaron som skeppare.

M Müller

Folkmusikfesten i Stjärnsund växer

Första helgen i augusti är det dags för den tredje upplagan av Folkmusikfesten i Stjärnsund. En nybildad förening tar inte bara över ansvaret för musikfesten, utan utökar också programmet rejält.

– Vi räknar med ett 30-tal programpunkter i år mot omkring 20 förra året, berättar Bernt Lindström, föreningens ordförande och själv spelman.

Folkmusikfesten pågår 2-5 augusti. Torsdagskvällens öppning är trefaldig: Pilsnertrion bjuder på nostalgikväll med 40- och 50-talsmusik, Korsmora spelmän på polska och gammeldans och folkmusikgruppen Afenginn på kletzmermusik. På detta följer en lång rad olika större och mindre konserter och workshops.

En av folkmusikfestens absoluta höjdpunkter äger rum på fredagskvällen. Då ges konserten "Efter Spel-Stina" i kyrkan. Karin Hellqvist, Åsa Andersson, Maria Jonsson, Hanna Lindblom, Erika Lindgren, Carina Normansson och Jeanette Evansson spelar låtar efter Spel-Stina, husbyfödd spelvinna som kom att leva sitt vuxna liv i det närliggande Torsåker. Konserten följs av spelmanspub på herrgården, med rika möjligheter till buskspel.

Rejäl danskväll

Stora Festen i Smedjan äger som vanligt rum på lördagskvällen. I år satsar arrangörerna på en rejäl danskväll. Den inledande konserten med falubandet Gränslöst följs av dansmusik med WestMannaFolk, som i fjol gjorde ett mycket uppskattat framträdande just i Smedjan. Söndagens avslutningskonsert har titeln "Polska efter Johan Sebastian". Bach och folkmusik i skön förening utlovas. Medverkar gör Karin Hellqvist, David Samuelsson, Birgitta Törnros och Stjärnsunds Bachkör.

Bland de mindre programmen kan nämnas "Kaffe och mässing", en kaffekonsert med bruksmusik, teaterföreställningen Skoglund:Spelmannen och "Linnés Dalaresa", där uppläsning varvas med fiolspel. Radiojournalisten och museimannen Bo Nyberg kommer och berättar om Carl Johan Malmring, legendarisk dragspelsbyggare från Hedemora. En mängd workshops är också planerade. Vad sägs till exempel om en grundkurs i spilåpipa eller en workshop med sambamusik, danslekar eller frigörande dans?

Hela programmet för Folkmusikfesten finns att ta del av på www.stjarnsund.com.

Helena Kåks

GSFs årsmöte lockade en cirkel av spelmän som sög i sig av Jeanette Evanssons kunnande. Efter årsmötet konserterade Jeanette med några låtar och berättade om hur hon lärt sig spela av Anton Jernberg i Österbybruk. En stundtals hård skola som dock gav resultat.

Foto: MM. Avspänt kursande med Jeanette.

Foto:MM. Lindborg och Hed spetsar öronen.

Vad är väl ett årsmöte på Slottet?

En lördag(14/4) i april åkte Micke Müller och Kristina Selinder till Örebro för att representera Gästriklands Spelmansförbund på SSRs årsmöte. Ett soligt Örebro välkomnade oss och vi fick en perfekt parkering knappt 100 meter från Slottet, där årsmötet skulle hållas. Efter en god lunch var det dags för gruppdiskussioner kring diverse ämnen som rör spelmansrörelsen. Bl a diskuterades en nationell handlingsplan för folkmusiken med Norge som förebild. I Norge har man bl a en egen Grammisgala för folkmusik.

Sedan var det dags för release för häftet *Jubileumslåtar 2007*, ett nothäfte där landskapsförbunden har fått välja ut sina bästa allspelslåtar. Till häftet finns också två CD-skivor med inspelning av låtarna. Värt att notera är att inspelningarna har gjorts på Jansasgården i Sandviken av spelmän från de olika landskapen. Häfte+skivorna kommer inom en snar framtid att finnas till försäljning av Sture Johansson.

Ännu mer trevligheter väntade sedan under kvällen. Det bjöds på Jubileumsmiddag (SSR-60 år) på slottet med buffé och underhållning och sedan promenerade vi iväg till Wadköping (Örebros Gamla Stan/Skansen/Hbg), för att avnjuta en konsert med O'torgs-Kaisa, Hanna Tibell och Jeanette Eriksson. Kvällen fortsatte med dans och buskspel(till kl 23 utomhus) och årets första mygga.

På söndagen var det dags för själva årsmötet, vilket avhandlades relativt snabbt och mest innehöll sedvanlig formalia. I SSRs Verksamhetsplan såg Micke M tillsammans med Lasse Jobs till att det står med att SSR ska verka för att landskapsförbundens arkivmaterial digitaliseras och eventuellt läggs ut på nätet.

Sammanfattningsvis kan jag konstatera att det var både en trevlig och lärorik helg och jag är verkligen glad att jag fick möjligheten att åka. Tack till Örebro läns folkmusikförbund för ett mycket trevligt arrangemang! Nu återstår bara att fundera på om/när vi i Gästrikland vill åta oss att ordna ett årsmöte för SSR...

Kristina Selinder

Nyupptäckt Linnémusik i folkton

I Smålands musikarkiv har nyligen hittats en låt från 1700-talet skriven direkt till Carl von Linné. Melodin heter "Carl Linnaeus polones" och är komponerad av Linnés sväger Höök.

- *Det här är extra intressant eftersom det tidigare hävdats att Linné inte alls hade något med musik att göra. Men genom bl a denna låt förstår vi att han levde och verkade mitt bland massor av dans och musik*, säger musikantikvarien Magnus Gustafsson. Det är folkmusikgruppen Väsen som tillsammans med musikantikvarien Magnus Gustafsson som nu presenterar helt nyfunnen musik med direkta kopplingar till Carl von Linné.

Linnés egen melodi är hittad i Linnés svåger Gabriel Hööks notsamling och är direkt dedicerad till Linné.

- *Vi kan också se en anknytning mellan musik och botanik som hittills inte uppmärksammats - och som gäller även för Linné*, fortsätter Magnus Gustafsson. Linnés farmors bror, Sven Tiliander, var liksom Linnés far präst och hade en stor och berömd trädgård. Tiliander hade som ung försörjt sig som musiker och även han hade samlat på sig växter och fröer från sina resor i Europa. Växter som nu fanns i hans trädgård. Folk vallfärdade till hans hem för att uppleva trädgården, vilket även unge Linné och hans pappa gjorde. Musiken och växterna fanns med tidigt i Linnés liv.

På Linnés Hammarby, sydost om Uppsala, vet man att Linné bjöd in spelmän för att spela till dans. Han älskade att dansa polska! Av fakta ovan vet vi att Linné fått höra mycket musik, och var av musikalisk släkt. På Hammarby har man hittat en musikmaskin från 1700-talet. Ett vevpositiv där piggar på en rulle påverkade vilken ton som togs. Positivet har renoverats under överinseende av Magnus som efter provspelning konstaterat att flera av de "inprogrammerade" låtarna finns med i Hööks eller hans kollegors notsamlingar från 1700-talet. Detta visar att Linné verkligen gillade och var kunnig i den tidens modemusik, polonäsen eller polskan. (Detta låter som den värsta Myrdöderskröna, men ska vara helt sant).

Till detta Linnéår har Uppsala stad beställt en musik och dansföreställning som kommer att uppföras fredag 25 maj kl 18 på Vaksala torg i Uppsala. Väsen spelar musiken och 6 dansare från ESI, Erik Sahlströminstitutets folkdanslinje under ledning av Andreas Berchtold ska dansa i föreställningen. Man kan väl gissa att det blir 1700-talsdanser och musik från Väsens nya skiva "Linnaeus Väsen", som släpps den 14 maj. På den går det att höra flera av de nyupptäckta låtarna i modern tolkning. Dels en menuett efter Tiliander, dels Gabriel Hööks polonäs till Linné. Låtarna, tillsammans med annan musik från Uppland och Småland från Linnés tid, finns på skivan. Smyglyssna på delar av skivans musik som finns under "smakprov" på www.vasen.se. Linnéföreställningen med dans kan man även se på Korröstämman 28 juli i Småland.

M Müller

Köp de notsamlingar eller skivor du inte har av GSF. Lista här:

Gästriklands Spelmansförbund PRISLISTA år 2007

Jernbergslåtar enstaka ex finns	250 kr
utgiven 1986, Läns museet i Gävleborgs län	
Visor i Gästrikland , sammanställt av Susanne Rosenberg	150 kr
Ett hundratal visor från Gästrikland utgiven 1994, Läns museet i Gävleborgs län	
Särtryck ur Sumlen, 1987	20 kr
41 låtar efter Anders Johan Wistrand, Österfärnebo	
Gästrikelåtar , efter Spel-Stina och Klockarna Stolpe	80 kr
33 låtar faksimiltryck	
20 originalpolskor från Gustav Stolpes notsamling arrangerad för piano, 1882	
Åsbrinkslåtar	50 kr
24 danslåtar uppteckande av Bengt Åsbrink	
Låtar av Torsåkersspelmannen G.V. Widén	20 kr
28 egna låtar	
Gästriklands spelmansförbunds utgivna lösblad	2 kr/st
nr 1-200	alt 300 kr för alla
Gästriklands spelmansförbund 60 år 2003 Jubileumsnummer	20 kr
Äldre, lösa nr av Gestrike-Resonans	5 kr st
Edvin Holmberg nothäfte	20 kr

LP"Spelmanslåtar från Gästrikland" Stig Sjödin & Barbro Pettersson	60 kr
"Klarinett i Gästrikland" Cd med traditionsmusik av Erik Hartwig, Årsunda samt nyinspelningar med Göran Hed och Jan Melbi.	
På cdn finns noter på alla låtarna samt en artikel om klarinettmusiken	100 kr
Vox Gestriciae CD fem unga tjejer sjunger visor	120 kr
GUF "Myller" CD arrangerad ny o gammal folkmusik för storband	120 kr
GUF "Upp era djäklar" CD arrangerad ny o gammal folkmusik för storband	120 kr
Bästa låtarna Rillens Spelmän (dansmusik, många instrument)	50 kr
Gästrikelåtar och lite till med Gunnar Persson och Anders Larsson (dragspel)	
Själaro och lite fräckare med Kvinnfolk (visor)	120 kr
Den eminente riksspelmannen Karl Gustaf Jernberg (ga trad.insp)	250 kr
Efter Spel-Stina Sex tjejer som kan spela så det ryker i Spel-Stinas anda	120 kr
Men nu lå' Sandvikens spelmanslag	120 kr

Önskas fler? CD-skivor med Gästrikemusik kan efterfrågas hos Sture & Helena
GSFs målsättning är att ha det som finns tillgängligt från landskapet.

Materialet kan beställas av **Sture Johansson, Koppartjärns v. 9, 81290 Storvik**

0290-31067, epost: sturehelena@hos.sandnet.se

Porto tillkommer

.....

Till Salu eller Köpes (ny rubrik för medlemmar. Hör av er med utbud eller efterlysning, vid behov)

Altfiol av god klass i gott skick, säljes. Kristina Selinder 026-108970

Fiollåda säljes. Michael Müller 026-519450